

PRIMENA PRAVILA O POREKLU ROBE

**REGIONALNA KONVENCIJA O PAN-EVRO-MEDITERANSKIM
PREFERENCIJALNIM PRAVILIMA O POREKLU**

Prezentacija: Tihomir Bogićević

Beograd, 26. novembar 2016. godine

SRBIJA - SPORAZUMI O SLOBODNOJ TRGOVINI BAZIRANI NA PAN-EVROPSKIM PRAVILIMA O POREKLU ROBE

Trenutna situacija:

- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (Evropska unija);
- CEFTA 2006 (Albanija, BiH, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, UNMIK/KiM);
- Sporazum o slobodnoj trgovini sa Turskom;
- Sporazum o slobodnoj trgovini sa državama EFTA.

Regionalna konvencija o pan-evro-mediterranskim preferencijalnim pravilima o poreklu

Regionalna konvencija treba da zameni protokole o poreklu robe u svim sporazumima o slobodnoj trgovini između sledećih zemalja i teritorija:

- **Evropska unija;**
- **EFTA države** (Island, Lihtenštajn, Norveška, Švajcarska);
- **Učesnice Barselona procesa** (Alžir, Egipat, Izrael, Jordan, Liban, Maroko, Palestinska oslobodilačka organizacija u korist Palestinskih vlasti Zapadne obale i pojasa Gaze, Sirija, Tunis, Turska);
- **Učesnice u procesu stabilizacije i pridruživanja** (Albanija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Crna Gora, Srbija, AP KiM - u skladu sa rezolucijom 1244 SB UN);
- Молдавија;
- Данска у име Фарских Острва.

POREKLO ROBE I PREFERENCIJALI

Osnovni elementi koncepta:

- svrstavanje proizvoda po Carinskoj tarifi;
- utvrđivanje uslova za sticanje porekla;
- utvrđivanje porekla za konkretan proizvod;
- dokazivanje porekla;
- ostali uslovi (npr. direktni transport, zabrana povraćaja ili oslobođenja itd);
- накнадна контрола.

Edukovanost izvoznika i proizvođača presudno utiče na izvozne rezultate.

Fiat 500L iz Kragujevca - srpski proizvod?

Osnovni elementi koncepta:

- svrstavanje proizvoda po Carinskoj tarifi;
- utvrđivanje uslova za sticanje porekla;
- utvrđivanje porekla konkretnog proizvoda;
- dokazivanje porekla;
- ostali uslovi (npr. direktni transport, zabrana povraćaja ili oslobođenja itd);
- накнадна контрола.

Proizvodi tekstilne industrije - srpski proizvodi?

Osnovni elementi koncepta:

- svrstavanje proizvoda po Carinskoj tarifi;
- utvrđivanje uslova za sticanje porekla;
- utvrđivanje porekla konkretnog proizvoda;
- dokazivanje porekla;
- ostali uslovi (npr. direktni transport, zabrana povraćaja ili oslobođenja itd);
- накнадна контрола.

Kablovi za automobilsku industriju - srpski proizvodi?

Osnovni elementi koncepta:

- svrstavanje proizvoda po Carinskoj tarifi;
- utvrđivanje uslova za sticanje porekla;
- utvrđivanje porekla konkretnog proizvoda;
- dokazivanje porekla;
- ostali uslovi (npr. direktni transport, zabrana povraćaja ili oslobođenja itd);
- накнадна контрола.

ČESTO PITANJE

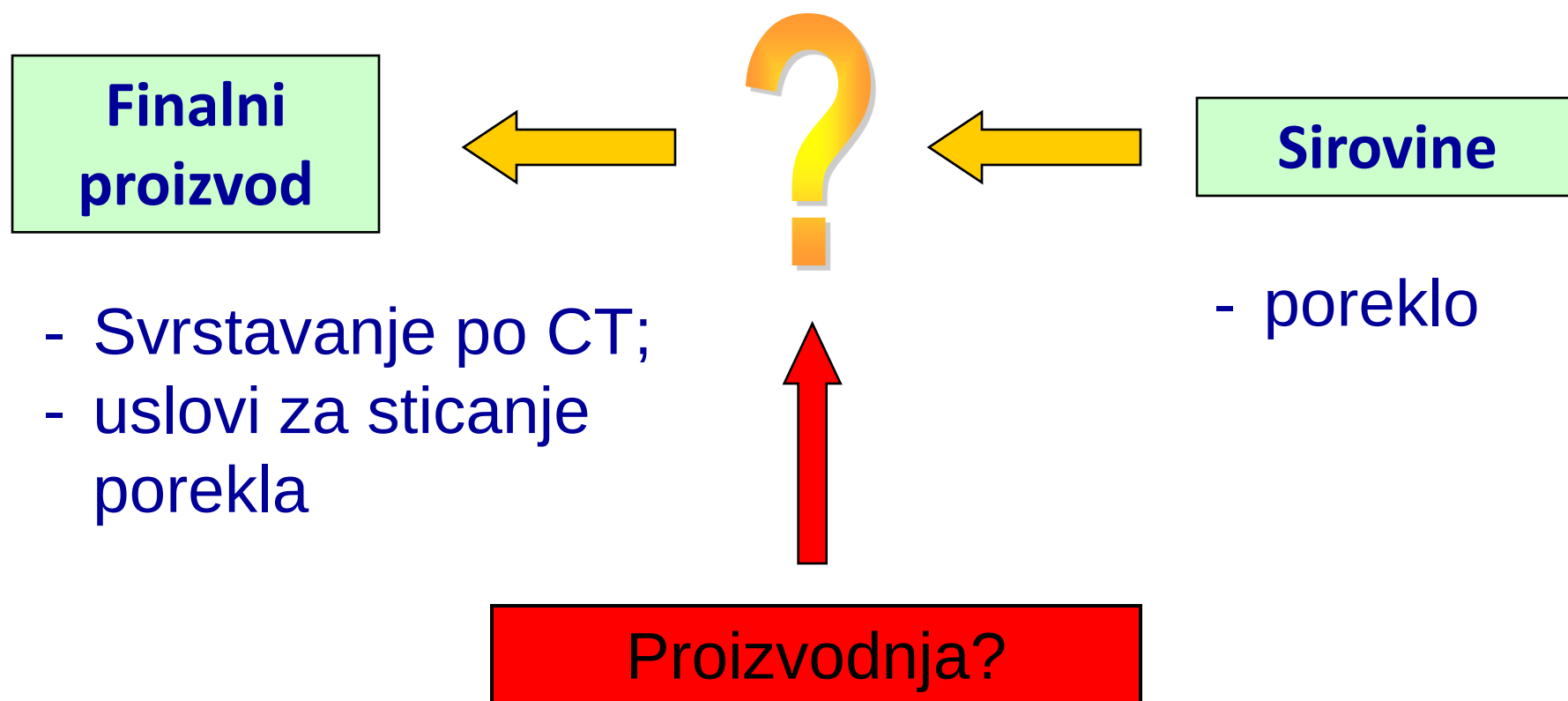
Šta predstavlja „sistem kontrole porekla robe”?

Odgovor:

Sveobuhvatne mere koje osiguravaju doslednu primenu pravila o poreklu ugrađenih u međunarodne sporazume ili autonomne trgovinske mere. Osnovne elemente predstavljaju:

- utvrđivanje da li su ispunjeni uslovi za sticanje porekla;
- praćenje kretanja robe, odnosno postupaka prerade ili obrade;
- sledljivost (dokumentarna rekonstrukcija).

Sistem kontrole porekla robe

Sistem kontrole porekla robe

DOKUMENTARNO DOKAZIVANJE

- ✓ nabavka i isporuka materijala;
- ✓ skladištenje materijala;
- ✓ postupak obrade ili prerade;
- ✓ skladištenje gotovih proizvoda;
- ✓ isporuka gotovih proizvoda.

Odgovarajuća dokumentacija omogućava praćenje robe od nabavke do isporuke, uključujući i njenu preradu.

Sistem kontrole porekla robe

SLEDLJIVOST

Mogućnost dokumentarnog praćenja kretanja robe i postupaka prerade, odnosno obrade.

Važno

Primena principa sledljivosti ne ograničava se samo na praćenje robe unutar jedne firme.

Sledljivost je **nužan uslov** za dokazivanje porekla robe.

Sistem kontrole porekla robe

SISTEM PRAĆENJA PROCESA U PREDUZEĆU

- ✓ fakture;
- ✓ narudžbenice;
- ✓ dostavnice;
- ✓ nalozi za otpremu i otpremnice;
- ✓ magacinske evidencije;
- ✓ knjigovodstvene kartice;
- ✓ radni nalozi za proizvodnju;
- ✓ finansijska dokumentacija;
- ✓ revizioni nalazi;
- ✓ elektronske baze podataka itd.

Procesi u preduzeću prate se preko dokumentacije sa kojom preduzeće raspolaže, ali provere ne moraju da budu ograničene samo na ovakav vid kontrole.

Sistem kontrole porekla robe

USKLAĐIVANJE EVIDENCIJA

Princip sledljivosti zahteva:

- identifikaciju proizvoda u svakom trenutku;
- usklađen način označavanja proizvoda;
- evidentiranje svih radnji sa robom.

Da bi se ispoštovao princip sledljivosti, nužno je da preduzeća prilagode svoje sisteme internog evidentiranja i kontrole.

PRAVILA DOBRE PRAKSE

U cilju efikasne proizvodnje, trgovine, uvoza i izvoza, potrebno je da svi sudionici u postupku:

- upoznaju pravnu regulativu i poštuju propise;
- prilagođavaju svoje poslovanje;
- međusobno sarađuju;
- pravovremeno se informišu i obučavaju.

Poštovanje pravila dobre prakse dugoročno osigurava funkcionisanje sistema.

PRIMENA PRAVILA O POREKLU ROBE

Kompletan priručnik
u izdanju

Commercium

NAMENA

- **Stručna obuka carinskih službenika**
- **Edukacija poslovne zajednice**
- **Pomoć službenicima u državnim organima i institucijama**

PRIMENA PRAVILA O POREKLU ROBE

Kompletan priručnik
u izdanju

Commercium

CILJEVI

- **Jednostavno usvajanje pojmova iz oblasti pravila o poreklu robe**
- **Ovladavanje principima pan-evro-mediteranskih preferencijalnih pravila o poreklu robe**
- **Shvatanje i praktična primena dijagonalne kumulacije porekla**
- **Olakšavanje uspešne i efikasne primene trgovinskog dela sporazuma o slobodnoj trgovini koje primenjuje Republika Srbija**

PRIMENA PRAVILA O POREKLU ROBE

Kompletan priručnik
u izdanju

Commercium

SADRŽAJ PRIRUČNIKA

- Uvod
- Deo I - Uvodne informacije koje se odnose na koncept proizvoda sa poreklom
- Deo II - Struktura Regionalne konvencije o pan-evro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o poreklu
- Deo III - Objašnjenja uz Prilog I Regionalne konvencije
- Deo IV - Aneksi uz Prilog I Regionalne konvencije:
  - Aneks I:** Uvodne napomene uz Listu u Aneksu II
  - Aneks II:** Lista obrade ili prerade koju treba izvršiti na materijalima bez porekla kako bi prerađeni proizvod mogao da stekne status proizvoda sa poreklom
  - Aneks IIIa:** Obrasci uverenja o kretanju robe EUR.1 i zahteva za izdavanje uverenja o kretanju robe EUR.1
  - Aneks IIIb:** Obrasci uverenja o kretanju robe EUR-MED i zahteva za izdavanje uverenja o kretanju robe EUR-MED
  - Aneks IVa:** Tekst izjave o poreklu
  - Aneks IVb:** Tekst izjave o poreklu EUR-MED
  - Aneks V:** Lista strana ugovornica koje ne primenjuju odredbe o delimičnom povraćaju kao što je predviđeno članom 17. tačka 7.
- Deo V - Posebne odredbe koje odstupaju od odredbi Priloga I
- Praktikum - Grafički prikazi određenih odredbi Sporazuma

PRIMENA PRAVILA O POREKLU ROBE

Kompletan priručnik
u izdanju

Commercium

OBJAŠNJENJA UZ PRILOG I KONVENCIJE

- **Tekst Priloga I sa komentarom svakog pojedinog člana**
- **Veliki broj primera koji ilustruju primenu pojedinih odredbi Priloga I**
- **Objašnjenja i uputstva bazirana na iskustvima i praksi Evropske unije**
- **Detaljno objašnjen koncept dijagonalne kumulacije porekla**
- **Precizno obrađen način popunjavanja i izdavanja dokaza o poreklu robe**

PRIMENA PRAVILA O POREKLU ROBE

Kompletan priručnik
u izdanju

Commercium

PRAKTIKUM - GRAFIČKI PRIKAZI

- Dijagramski prikaz postupka za utvrđivanje preferencijalnog porekla robe prilikom izvoza iz Srbije u zemlje „partnere”
- Napomene za pravilnu primenu dijagrama za utvrđivanje porekla
- Analiza slučajeva:
  - karakteristični primeri utvrđivanja porekla robe uz primenu dijagonalne kumulacije porekla
  - zabrana povraćaja ili oslobođenja od carine („no-drawback rule”)
  - dokazi o poreklu
- Napomene uz primere - relevantne odredbe Priloga I

PRIMENA PRAVILA O POREKLU ROBE

Kompletan priručnik
u izdanju

Commercium

Priručnik je napisan tako da služi kao **vodič i podsetnik u svakodnevnom radu stručnjaka** koji rade na poslovima vezanim za utvrđivanje porekla robe, **ali i kao udžbenik za upoznavanje sa pravilima o poreklu robe** i primenu istih u praksi, za one koji se tek upoznaju sa ovom materijom.

Cena priručnika u pretplati je 2.500,00 RSD
Priručnik izlazi iz štampe u martu 2017.godine

Kontakt

Commercium

Miloša Pocerca 31
11000 Beograd
Srbija

e-mail:

office@commercium.rs

Tel: +381 63 112 0968
+381 69 112 0968

www.commercium.rs